

अहव्युष्टिः । अहोरात्रे एवावरुन्धे । अथो अहोरात्रयोरेव प्र-  
तितिष्ठति” इति । ‘उषःशब्देन’ रात्र्यभिमानिनी देवतोच्यते ।  
‘व्युष्टि’शब्देनाहरभिमानिनी देवता । तदुभयहोमेनाहोरात्र-  
देवतयोः स्वाधीनत्वात् तत्कालयोरसौ प्रतितिष्ठति ॥

(१२) अत्रोषसे स्वाहेत्यादिमन्त्राणां कालविशेषं विधत्ते ।  
“ता यदुभयोर्दिवा वा नक्तं वा जुहुयात् । अहोरात्रे मोह-  
येत् । उषसे स्वाहा व्युष्टौ स्वाहोदेव्यते स्वाहोद्यते स्वाहेत्यनु-  
दिते जुहोति । उदिताय स्वाहा सुवर्गाय स्वाहा लोकाय  
स्वाहेत्युदिते जुहोति । अहोरात्रयोरव्यतिमोहाय” ॥ ४ ॥  
इति । अत्रोषसे स्वाहेत्यादयो लोकाय स्वाहेत्यन्ताः सप्ता-  
हुतयः । ताश्चोभयविधाः । तत्र चतस्रो रात्रिपक्षपातिन्यः,  
तिस्रस्त्वहःपक्षपातिन्यः । एवं सत्युभयविधास्ताः सप्ताहुतयो-  
ऽपि दिवारात्रौ वा यद्येकस्मिन्नेव काले जुहुयात् तदानीमि-  
दमहरियं रात्रिरिति विभागस्य ज्ञातुमशक्यत्वाद्ग्रामोहो  
भवेत् । अतस्तत्परिहाराय विभज्य जुहुयात् । तं विभाग-  
प्रकारं सूत्रकारस्यष्टमुदाजहार । एकस्मै स्वाहेत्येताननु-  
वाकान् पुनः पुनरभ्यासं रात्रिशेषं ऊत्वोषसे स्वाहेत्युषसि व्यु-  
च्छन्त्यै स्वाहेति व्युच्छन्त्यां व्युष्टौ स्वाहेति व्युष्टाय स्वाहोदेव्यते  
स्वाहेत्युपादेयं उद्यते स्वाहेत्युद्यत्युदिताय स्वाहा सुवर्गाय  
स्वाहा लोकाय स्वाहेत्युदिते ऊत्वा प्रज्ञातानन्नपरिशेषान्  
निदधातीति । अत्र व्युच्छन्त्यै स्वाहेत्येष शाखान्तरमन्त्रः ॥

इति षोडशोऽनुवाकः ।